Prima instanță:
Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan-Vodă – judecător Ciocîrtă-Rusu Olesea
Dosarul nr. 2a-186/25; PIGD nr. 2-24117832-02-2a-17012025

D E C I Z I E

1 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:
Preşedintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan

Examinând în procedură scrisă apelul declarat de ÎM „Incaso" SRL, reprezentat de către avocatul Bujoreanu Eugeniu, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan-Vodă din 29 noiembrie 2024, emisă în procedura cererilor cu valoare redusă, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM "INCASO" SRL împotriva lui Cușcenco Mihail cu privire la încasarea datoriei, –

C o n s t a t ă:

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. La data de 16.10.2024, ÎM "Incaso" SRL, prin intermediul avocatului, Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cușcenco Mihail cu privire la încasarea datoriei.
3. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 20.03.2021 OCN "Sebo Credit" SRL și Cușcenco Mihail au încheiat contract de credit nr.AG8755685. Pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, împrumutatul s-a angajat să plătească pe lîngă suma ratelor de plată a împrumutului, o penalitate contractuală ajustată la 0.1 % care se raportează la durata de întîrziere.
4. Relevă că OCN „Sebo Credit " SRL şi-a onorat obligațiunea, transferând împrumutatului suma împrumutului acordat. Necătînd la respectarea obligațiunilor de către, OCN „Sebo Credit" SRL, pîrîtul Cușcenco Mihail pînă la moment nu și-a onorat obligațiunile, pe care urma să le onoreze conform contractului. Pîrîtul a fost înștiințat despre faptul nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor recomandate expediate în adresa sa.
5. Menționează că, în legătură cu neachitarea plăților datorate, în termenul stabilit la adresa pîrîtului a fost expediată reclamația prin care el a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale şi despre rezilierea anticipată a contractului de către împrumutător şi obligațiunea acestuia a returnării împrumutului, remunerații contractuale (plata ratei

dobînzii, comisionul de oferire a numerarului, comision de administrare a împrumutului) şi penalităților calculate conform contractului.

6. Relatează că ulterior, datoria pârâtului a fost cesionată Companiei de Gestiune a Creanţelor IM ”Incaso” SRL. La data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria lui Cuscenco Mihail faţă de IM ”Incaso” SRL constituie 8400,00 lei, fiind calculată conform Contractului menţionat în felul următor: costul total al împrumutului restant - 6000,00 lei; penalitatea contractuală în mărime de 2400,00 lei, conform certificatului de datorie anexat. Calculul datoriei și penalității au fost efectuate în corespundere cu prevederile art.15 a Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.
7. Având în vedere că, până în prezent pârâtul nu a restituit împrumutul, reclamantul solicită să se încaseze din contul lui Cușcenco Mihail, suma datoriei 8400,00 lei, taxa de timbru în sumă de 200 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500,00 lei și a taxei de stat în sumă de 385,96 lei.
8. **Hotărârea primei instanțe**: Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 29 noiembrie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM ”INCASO” SRL împotriva lui Cușcenco Mihail cu privire la încasarea datoriei, s-a respins ca neîntemeiată.
9. **Solicitarea apelantului și motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul**
10. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data 17 decembrie 2024, ÎM ”Incaso” SRL, prin intermediul avocatului, Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărârii.
11. În motivarea cererii de apel, reprezentantul apelantului a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.
12. Suplimentar a indicat că la examinarea unei cereri privind reducerea clauzei penale, instanța trebuie să verifice dacă aceasta este valabil stipulată în contract, respectă cerințele art. 947–948 Cod civil și nu contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri. Reducerea este posibilă doar dacă penalitatea este vădit disproporționată, însă legislația nu stabilește criterii sau formule de calcul pentru aprecierea caracterului excesiv al acesteia.
13. Indică că respingând cererea de încasare a penalității, instanța nu a ținut cont că obligația de plată a penalității de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere reprezintă o clauză penală convenită de părți și trebuia analizată prin prisma art. 947 Cod civil și a practicii judiciare relevante (Decizia CSJ nr. 2ra-794/2009 din 06.05.2009).
14. Totodată, potrivit art. 942 alin. (4) Cod civil, în cazul existenței unei clauze penale, creditorul are dreptul să opteze între dobânda de întârziere și penalitatea contractuală, iar, după caz, să solicite și repararea prejudiciului neacoperit.
15. În ceea ce privește plata pentru rezilierea sau rambursarea anticipată a creditului, art. 1770 alin. (2) și art. 1772 Cod civil mențin aplicabilitatea dispozițiilor privind clauza penală și permit repararea prejudiciului cauzat creditorului, inclusiv prin convenirea unui comision de plată anticipată.
16. De asemenea, conform art. 1765 Cod civil, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului. Lipsa unei reglementări exprese privind un anumit comision nu echivalează cu interdicția acestuia. În virtutea principiului libertății contractuale, consacrat de art. 1 Cod civil, părțile sunt libere să stabilească drepturile și obligațiile lor, atât timp cât acestea nu contravin legii. Prin urmare, dacă debitorul a acceptat expres, prin semnarea contractului, plata unui comision, instanța trebuie să respecte voința contractuală a părților și efectele juridice ale convenției încheiate.

17. Solicită casarea integrală a hotărrîrii Judecătoriei Căușeni (Ștefan Vodă) cu privire la încasarea datoriei de la Cușcenco Mihail în beneficiul SRL „Incaso”, emițînd o nouă hotărîre, încasarea de la Cușcenco Mihail în beneficiul SRL „Incaso” a sumei restante din împrumut 8400,00 lei. Încasarea de la Cușcenco Mihail în beneficiul SRL „Incaso” a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în total pentru două instanțe 704,03 lei, taxei de timbru 400 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică 500 lei.
18. **Termenul legal de declarare a apelului:**
19. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
20. În acest context, deoarece hotărârea primei instanțe a fost emisă la 29 noiembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 17 decembrie 2024, Colegiul civil constată că, apelantul a respectat termenul legal de declarare a apelului.
21. **Legea și principiile generale aplicabile procedurii de judecare a apelului**
22. Colegiul civil reține că acțiunea depusă de ÎM „INCASO” SRL a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4).
23. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.
24. În conformitate cu prevederile art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.
25. În conformitate cu prevederile art. 276^4 Cod de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.
26. **Solicitarea intimatului și altor persoane atrase în proces:**
27. Instanța de apel a expediat în adresa intimatului cererea de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței și dreptul de a prezenta probe în apărarea sa.
28. **Motivarea instanței de apel**
29. **Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,** verificând legalitatea și temeinica hotărârii contestate cu apel, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și în baza materialelor din dosar, ajunge la concluzia că apelul este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea hotărârii contestate, având în vedere faptele constatate și concluziile reținute **infra.**

30. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă ,,instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces".
31. În temeiul **art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă al RM** *,,instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe".*
32. În acord cu art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă ,,hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat". (2) **O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.**
33. În conformitate cu art. 387 Cod de procedură civilă, *se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat eronat legea; d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.*
34. În temeiul art. 388 Cod de procedură civilă al RM, (1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: *a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului; d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre; g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată; h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale*. (2) **Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.**
35. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă ,,fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale", iar conform art. 130 Cod de procedură civilă ,,instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa

judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".

36. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă „la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii".
37. Conform art. 239 Cod de procedură civilă „hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată".
38. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, fiind obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
39. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).
40. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
41. Totodată, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
42. **Circumstanţele cauzei, constatate de instanţă şi probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
43. În data de 16.10.2024, ÎM "Incaso" SRL, prin intermediul avocatului, Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cușcenco Mihail cu privire la încasarea datoriei, în sumă de 8400,00 lei, taxa de timbru în sumă de 200 lei, cheltuielele de asistență juridică în sumă de 500,00 lei și a taxei de stat în sumă de 385,96 lei, argumentând în fapt și în drept că, la data de 20.03.2021 OCN "Sebo Credit" SRL și Cușcenco Mihail au încheiat contract de credit nr.AG8755685, precum și că, ulterior, datoria pârâtului a fost cesionată Companiei de Gestiune a Creanţelor IM "Incaso" SRL, creanța a fost transmisă acestuia din urmă. Astfel, reclamantul pretinde că a dobândit astfel calitatea de creditor și dreptul de a pretinde executarea obligațiilor contractuale de la debitor.
44. Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, în temeiul hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 29 noiembrie 2024, emisă în procedura cerilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM "INCASO" SRL împotriva lui Cușcenco Mihail cu privire la încasarea datoriei, conform contractului de credit nebancar nr.AG8755685 din 20.03.2021, a fost respinsă ca neîntemeiată.
45. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, conform limitelor apelului declarat, Colegiul civil ajunge la concluzia că prima instanța a determinat corect raportul

juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

46. Legile de care s-a călăuzit instanța de judecată

47. În materie de drept, instanța de apel menționează că, potrivit art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.
48. Potrivit art. 775 alin. (1) și (2) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispozițiile alin.(1).
49. Art. 776 Cod civil stabilește că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
50. În baza art. 858 Cod civil, (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
51. În acord cu prevederile art.901 alin. (1), (4) și (5) Codul civil, *atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1) care sânt compatibile pot fi cumulate. În special, creditorul nu este lipsit de dreptul la despăgubiri prin recurgerea la oricare alt mijloc. Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației şi include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.*
52. În corespundere cu art. 1763 Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. (2) Contractul de credit se încheie în scris. (3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul. (4) Dispoziţiile prezentei secţiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizaţii de creditare nebancară, alte organizaţii care acordă credite în baza legii, precum și împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă.
53. În temeiul art. 1771 Cod civil, în cazul neexecutării de către bancă sau organizație de creditare nebancară a obligaţiei sale de acordare a creditului, debitorul poate pretinde plata unor penalităţi de întîrziere în modul şi în mărimea prevăzute de lege sau de contract.
54. În continuare potrivit art. 1242 alin. (1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

55. În conformitate cu art. 1247 alin.(1)-(3) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului. (2) Împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitatea şi în cantitatea bunurilor primite şi nimic mai mult, chiar dacă preţurile au crescut ori au scăzut. (3) În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii banilor.
56. Iar, potrivit art. 1248 Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. (2) Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobînzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin. (2) și (4). (3) În cazul în care nu poate restitui bunul, împrumutatul trebuie să plătească valoarea acestuia calculată în funcție de locul și timpul executării obligației**.**
57. Conform art. 823 alin. (1) – (3) Cod civil al RM, o creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior. (2) Cesiunea creanţei nu poate aduce atingere drepturilor debitorului şi nici nu poate face obligaţia acestuia mai oneroasă. (3) Cedentul este obligat să remită cesionarului actele aferente creanţei şi să-i pună la dispoziţie informaţia necesară realizării ei.
58. **Argumentele și concluziile instanței de apel.**
59. **Reieșind din normele legale enunțate și din circumstanțele speței,** Colegiul constată că, potrivit materialelor cauzei, este certă apariția unor raporturi juridice obligaționale de creditare nebancare, încheiate la 20.03.2021, între organizația de creditare nebancară OCN ”Sebo Credit” SRL, în calitate de creditor, și Cușcenco Mihail, în calitate de debitor, prin care a fost încheiat contractul de credit nebancar nr.AG8755685, în temeiul căruia, creditorul a pus la dispoziția debitorului un credit în mărime de 3000 lei. (f.d.4-6). De asemenea, mai sînt anexate și dispozițiile speciale ale creditului privind împrumutul pentru consumatori, care, la fel, sînt semnate de către ambele părți (f.d.9). Totodată se atestă că, contractul de împrumut este semnat de către ambele părți, iar în conținutul lui sânt prevăzute și obligațiunea creditorului de a elibera suma împrumutată, cât și obligațiunea debitorului de a restitui împrumutul acordat.
60. În continuare, cu întâietate, Colegiul civil reține că, litigiul dedus judecării privește revendicarea datoriei aferente unui contract de credit nebancar, drept de creanță pretins a fi cesionat către apelant în temeiul unui contract de cesiune a creanței, conform prevederilor art. 823 și art. 826 Cod civil al RM.
61. Analizând esența contractului de împrumut nr. AG8755685 din 20.03.2021, coroborat cu contractul de cesiune nr.3/20200231 din 31.03.2020, probele de bază pe care apelantul își întemeiază pretențiile, Colegiul concluzionează că instanța de fond întemeiat a constatat că la momentul încheierii contractului de cesiune dintre „OCN Sebo Credit” și Î.M.„INCASO” S.R.L. și anume la 31.03.2020, cesionarul nu putea primi de la cedent mai multe drepturi sau alte drepturi decât cele pe care acesta le avea. De asemenea, cesionarul dobândește drepturile de creanță în starea în care acestea se găseau ele în patrimoniul cedentului în momentul cesiunii.

62. Astfel, Colegiul constată că contractul de cesiune încheiat între ÎM „INCASO” SRL și „OCN Sebo Credit” nu poate produce efecte juridice față de debitorul-consumator Cușcenco Mihail, întrucât, la data semnării acestuia, creditorul cedent nu avea nici o creanță valabilă față de Cușcenco Mihail. În consecință, situația de fapt nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 823 alin. (1)-(3) Cod Civil, iar ÎM „INCASO” SRL, în calitate de cesionar, nu dispune de un temei juridic care să îi permită să pretindă executarea unor obligații din partea debitorului.
63. Având în vedere că, la data încheierii contractului de cesiune, creanța pretins transmisă împotriva lui Cușcenco Mihail nu exista încă, întrucât raportul juridic obligațional dintre creditorul inițial și debitor nu era născut, instanța reține în mod întemeiat că cedentul nu putea transmite un drept de creanță viitor, neindividualizat și inexistent la acel moment. În consecință, cesionarul nu putea dobândi în mod valabil dreptul de a solicita executarea obligațiilor rezultate dintr-un contract care urma să fie încheiat ulterior.
64. Totodată, Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele apelantului referitoare la faptul că actul de primire-predare a creanțelor nr.3/20200231 din 31.03.2020 ar confirma transmiterea valabilă a creanței litigioase. Or, actul menționat reprezintă un înscris accesoriu contractului de cesiune și nu poate suplini lipsa condițiilor esențiale privind existența creanței la data încheierii cesiunii.
65. Mai mult, apelantul invocă că prin Contractul de cesiune a creanței nr.3/20200231 din 31.03.2020, „OCN Sebo Credit” ar fi cedat cesionarului ÎM „INCASO” SRL: suma de 6000 lei cu titlu de împrumut, suma de 2400 lei cu titlu de penalitate.
66. Colegiul notează că cesiunea creanţei nu poate aduce atingere drepturilor debitorului şi nici nu poate face obligația acestuia mai oneroasă.
67. În acest sens, instanța de apel reține că simpla includere ulterioară a unei creanțe într-un act de predare-primire nu poate valida retroactiv o cesiune care, la momentul încheierii contractului principal, nu avea un obiect determinat sau determinabil conform exigențelor legii civile.
68. În continuare, Colegiul civil reține că, în temeiul pct. 2 din Contractul de cesiune nr. nr.3/20200231 din 31.03.2020, cesionarul se obligă să achite cedentului prețul cesiunii conform Anexei nr. 1, iar termenul și condițiile de plată al prețului cesiunii sunt prevăzute în Anexa nr. 1.
69. În acest context, actul de predare primire a creanțelor, în temeiul căruia se pretinde că reflectă sumele datorate și plățile efectuate la 20.03.2021 conform acordului adițional nr. 1 la Contractul de cesiune a creanței nr.3/20200231 din 31.03.2020, nu reflectă date cu privire la executarea obligației de plată a cesiunii.
70. La fel, contrar prevederilor art. 118 CPC al RM, apelantul nu a prezentat instanței de judecată probe pertinente și concludente care să confirme că, cesiunea de creanță pretinsă a fi contractată cu titlu oneros, a fost executată, respectiv contractul de cesiune se consideră încheiat și produce efecte juridică față de debitor.
71. În temeiul art. 823 alin. (1) Cod civil al RM, o creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. **Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior.**
72. În temeiul art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

73. În temeiul art. 779 alin. (1) Cod civil al RM, obligația unei persoane este corelativă obligației care incumbă altei persoane în una dintre următoarele situații: a) executarea obligației se face în schimbul executării celeilalte obligații; b) aceasta constă într-o obligație de a contribui la sau de a accepta executarea celeilalte obligații; c) obligația este atît de clar legată de cealaltă obligație sau de obiectul ei, încît executarea unei obligații poate fi privită în mod rezonabil ca dependentă de executarea celeilalte obligații.
74. Astfel, reieșind din natura obligațiilor corelative asumate de părți, rezultă că contractul produce efectele juridice privind cesionarea creanței, doar în momentul în care contul bancar al cedentului avea să fie creditat cu suma relevantă, prețul contractual.
75. Având în vedere faptul că, la data încheierii contractului de cesiune la 31 martie 2020 nu putea de principiu să fie stabilit prețul creanței pretinse a fi cesionate ulterior, născute în temeiul contractului de credit nebancar încheiat cu Cușcenco Mihail în data de 20.03.2021, actele de predare – primire semnate la 31 martie 2020 nu reflectă modalitatea de calcul și plată, respectiv executarea obligației de plată a creanței, iar alte înscrisuri pertinente, cum ar fi actele primare de plată, nu au fost prezentate instanței, Colegiul civil constată caracterul nefondat și neîntemeiat al argumentelor invocate în instanța de apel.
76. Prin urmare, Colegiul respinge argumentele apelantului privind pretinsa apreciere eronată a probelor de către instanța de fond, întrucât prima instanță a examinat în mod complet și obiectiv înscrisurile prezentate la dosar, apreciindu-le în ansamblul lor și în conformitate cu dispozițiile art. 130 Cod de procedură civilă.
77. În condițiile în care **apelantul nu a demonstrat existența unui temei juridic valabil care să confirme încheierea și executarea contractului de cesiune, respectiv transmiterea creanței litigioase în patrimoniul său,** Colegiul concluzionează că acesta nu deține legitimare procesuală activă pentru a solicita încasarea sumelor pretinse de la intimatul Cușcenco Mihail.
78. Prin urmare, instanța de fond a ajuns în mod întemeiat la concluzia privind respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, soluția adoptată fiind conformă circumstanțelor de fapt constatate și normelor de drept material aplicabile speței.
79. În ceea ce privește argumentele apelantului referitoare la penalitatea contractuală și caracterul pretins disproporționat al acesteia, Colegiul reține că examinarea acestor aspecte devine lipsită de relevanță juridică în contextul constatării inexistenței unui drept valabil transmis apelantului asupra creanței litigioase.
80. Astfel, în lipsa unui drept de creanță opozabil debitorului, apelantul nu poate pretinde nici executarea obligației principale și nici a obligațiilor accesorii, inclusiv dobânda contractuală, penalitatea de întârziere ori cheltuielile aferente executării obligației.
81. În consecință, Colegiul civil ajunge la concluzia că motivele invocate în cererea de apel nu combat legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe și nu justifică intervenția instanței de apel asupra soluției adoptate.
82. Prin urmare, Colegiul constată că hotărârea instanței de fond este legală și temeinică, fiind adoptată cu respectarea normelor de drept material și procesual aplicabile, iar motivele invocate în apel nu sunt de natură să conducă la modificarea sau casarea acesteia.
83. În același context, Colegiul menționează că, instanța de fond corect a respins și cerința de compensare a cheltuielilor de judecată, în situația în care s-a concluzionat despre netemeinica acțiunii, aplicând prevederile art. 94 Cod de procedură civilă al RM.
84. Colegiul apreciază ca irelevante argumentele apelantului cu privire la necesitatea admiterii pretențiilor deferite justiției de către partea reclamantă, or, potrivit art. 372 alin. (1) din

Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță, cu toate acestea, argumente sau dovezi noi, care au importanță pentru soluționarea pricinii, dar care nu au fost elucidate și constatate în prima instanță, nu au fost indicate și prezentate la depunerea cererii de apel, nemijlocit la judecarea cauzei civile în apel.

85. Colegiul civil menționează că, fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului, urmează să fie prezentate în instanța de apel.
86. Colegiul civil menționează că, din argumentele apelantei nu se constată o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu drepturile și interesele sale legitime, or, apelul declarat, nu conține probe sau argumente noi în urma cărora s-ar constata netemeinicia pretențiilor și ca consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept fiind elucidate de prima instanță, fiind-u-le dată o apreciere corectă.
87. În continuare, Colegiului civil conchide asupra faptului că prima instanță a examinat cauza civilă în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul legalității, contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încât părțile au avut posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, respectiv acordând posibilitate participanților la proces de a-și expune poziția, totodată păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.
88. Respectiv, deoarece argumentele apelantului sunt întemeiate pe aprecierea subiectivă a probelor administrate și a faptelor constatate, respectiv pe interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, instanța de apel consideră că circumstanțele constatate nu constituie temei de casare a hotărârii judecătorești și pronunțare a unei noi hotărâri judecătorești, motivele apelantului fiind formale în această privință.
89. Or, săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la art. 388 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, constituie temeiul casării hotărârii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei, circumstanțe de fapt și drept care nu au fost constatate în proces, respectiv nu există temei de casare a hotărârii judecătorești în conformitate cu art. 388 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM.
90. Prin urmare, în conformitate cu art. 386 – 388 Cod de procedură civilă al RM și ținând cont de faptul că o hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale, Colegiul civil conchide că nu există temei de casare sau modificare a hotărârii judecătorești.
91. **În concluzie**, având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, deoarece circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost constatate şi elucidate pe deplin, dovedite cu probe veridice şi suficiente, concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, nu sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, la emiterea hotărârii judecătorești prima instanță a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar apelul declarat nu este întemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții de Apel Centru ajunge la concluzia să respingă apelul declarat și să mențină hotărârea primei instanțe.

92. **Compensarea cheltuielilor de judecată în apel:** În conformitate cu prevederile art. 94 Cod de procedură civilă al RM, ținând cont de faptul că instanța de apel respinge apelul declarat, iar partea intimată nu a înaintat cereri proprii privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil constată că, la adoptarea deciziei în apel, nu există temei de compensare a cheltuielilor de judecată în instanța de apel.
93. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) și art. 276/4 alin. (4) și (5) Cod de procedură civilă al RM, art. 94 – 98 Cod de procedură civilă al RM, art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Î.M. „INCASO” S.R.L.

Se menține hotărârea Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan-Vodă din 29 noiembrie 2024, emisă în procedura cererilor cu valoare redusă, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM ”INCASO” SRL împotriva lui Cușcenco Mihail cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului,
Judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.